

بازتاب تغییر الگوهای فرهنگی در هنر شهری

“موردپژوهی: دیوارنگاری مکتب قاجار”

اصغر کفشچیان مقدم*، محبوبه پهلوان**، ترنم تقوی***

* عضو هیات علمی پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تلفن: ۰۹۱۲۳۵۴۱۸۵۱، Kafshchian@ut.ac.ir

** دانشجوی دکترای پژوهش هنر، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تلفن: ۰۹۳۵۷۹۸۸۸۱۹،

mahboobeh.pahlavan@yahoo.com

*** دانشجوی دکترای پژوهش هنر، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تلفن: ۰۹۱۲۵۶۲۴۰۰۶،

Taghavi_tm@yahoo.com

چکیده

تغییر در الگوهای فرهنگی تاریخ ایران تغییرات زیادی در مناسبات هنر و جامعه هنری به وجود آورده است. در این میان حوزه های شهری به عنوان بستری جهت ثبت و نمود ایدئولوژی های فرهنگی، مصداق هایی عینی از تغییر الگوها به وجود آورده اند. هدف از این پژوهش یافتن الگوها و گفتمان غالب مکتب قاجار با توجه به تحولات مهم آن و چگونگی بارتاب این الگوها در هنرهای شهری به عنوان هنری وابسته به حوزه های تجسمی، معماری و علوم اجتماعی است. بدین منظور تحولات برجسته این دوره که مبنای شکل گیری گفتمان غالب آن می شود و بازتاب این الگوها بر دیوارنگاره ها مورد بررسی قرار گرفته است. محورهای اصلی این پژوهش بر فرهنگ غالب حکومت قاجار و الگوهای بازنمایی هنر این دوره و چگونگی بازتاب الگوهای فکری در دیوارنگاره های این عصر است. بررسی ها نشان می دهند، دیوارنگاری این دوره به عنوان هنری شهری متأثر و موثر بر جامعه، الگوهای تصویری خود را بر اساس سنت های حاکم بر جامعه و نحوه تفکر و جهان بینی غالب این دوره بنا می کند و چنانچه الگوهای فرهنگی یک دوره بستری جهت بروز در هنر شهری آن دوره نیابد، این الگوها در دوره بعد بستری جهت بروز می یابند.

کلیدواژه: الگوها، قاجار، دیوارنگاری، سنت، مدرنیته

^۱ نویسنده مسئول، دانشجوی دکترای پژوهش هنر، گروه مطالعات عالی دانشکده هنرهای تجسمی، دانشگاه تهران. همراه: ۰۹۳۵۷۹۸۸۸۱۹.